РЕЗОЛУЦИЈА НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ЗА ЖЕНИТЕ, МИРОТ И БЕЗБЕДНОСТА

UN WOMEN

United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women

PHOTO: UN PHOTO / RYAN BROWN

1325 (2000)	1889 (2009)	1820 (2008)	1888 (2009)	1960 (2010)
Лидерството на жените во создавање на мир и спречување на конфликти		**Спречување и одговор на сексуално насилство во вооружени конфликти**		
ОПИС				
Прва резолуција на Советот за безбедност која ги **поврзува искуствата на жените од конфликти со одржувањето на меѓународниот мир и безбедност**. Го потврдува лидерството на жените и нивната улога во разрешување на конфликти, мировни разговори и обновување, повикува на зголемување на способноста за одговор од родов аспект во текот на мировните мисии и родова обука за сите кои се вклучени во одржување на мирот и безбедноста. Претставено од Намибија, 2000 г.	Се осврнува на **исклученоста на жените од раните фази на процесот на обнова и градење на мирот** и **недостатокот од соодветно планирање и финансирање** на нивните потреби. Бара **стратегија** за зголемување на бројот на жените во процесот на носење одлуки при разрешување на конфликти и повикува на **алатки** со кои ќе се подобри имплементацијата: **показатели** и предлози за механизми на следење. Претставено од Виетнам, 2009 г.	Прва резолуција на Советот за безбедност со која **сексуалното насилство извршено во вооружени конфликти се препознава како тактика на војување и како прашање од областа на меѓународниот мир и безбедност** која налага одговор преку одржување на мирот, правосудни услуги и мировни преговори. Претставено од САД, 2008 г.	Ги зајакнува алатките за спроведување на 1820 преку назначување на **лидерство од високо ниво, градење на стручност за обезбедување правосуден одговор, јакнење на обезбедувањето услуги и градење на механизми за известување.** Претставено од САД, 2009 г.	Обезбедува **систем на отчетност** за решавање на сексуалното насилство извршено во вооружени конфликти, вклучувајќи го овде и составувањето на листи со извршители на злосторства и воспоставување на постапки за следење, анализа и известување. Претставено од САД, 2010 г.
ЧИНИТЕЛИ				
Генералниот секретар на ОН (ГС) мора: • да го зголеми **бројот** на жени кои учествуваат во процесите на одлучување на ОН за мирот и безбедноста • да обезбеди **учество** на жените во мировните разговори • да обезбеди информации кои се однесуваат на жените и вооружените конфликти во **извештаите за државите до Советот за безбедност** **Државите мораат:** • да обезбедат обука за родовите аспекти и вооружените конфликти • да се осврнат кон родовиот аспект во програмите за разоружување, демобилизација и реинтеграција. **Спротивставените страни во вооружени конфликти мораат:** • да ги **заштитат** жените од сексуално и родово насилство **(СРН).** • да го почитуваат **цивилниот карактер** на камповите за бегалци и ВРС (внатрешно раселените лица) • **да ја спречат неказнивоста** и да се избегнува амнестијата за воени злосторства извршени врз жените. **Советот за безбедност мора:** • да го земе предвид влијанието кое нивните дела го имаат врз жените и девојките. • во текот на своите мисии да се состануваат со групите на жени.	**Генералниот секретар на ОН мора:** • да изготви стратегија за зголемување на бројот на жени – мировници и носители на одлуки за одржување на мирот. • да изготви **глобален извештај** за учеството на жените во градењето на мирот. • да ѝм овозможи на телата на ОН да собираат **податоци** за положбата на жените во пост – конфликтни ситуации. • да назначи родови советници и/или **советници за заштита на жените** во мировните мисиите. • да изготви **глобален збир на показатели за спроведување на 1325.** • да предложи **механизам во рамки на Советот** за следење на спроведувањето на 1325. **Државите мораат:** • да го поттикнуваат **учеството** на жените во политичките и економските процеси на одлучување уште од најраните фази на **градење на мирот**. • **да ги следат парите потрошени** за потребите на жените во пост – конфликтни ситуации и планирање на обновувањето, инвестирање во економската и физичката безбедност на жените, здравство, образование, правосудство и учество во политиката. **Советот за безбедност мора:** • да додаде одредби со кои **жените се овластуваат** да налагаат обновување на мисиите на ОН. **Комисијата за одржување на мирот мора:** • да се осврне кон вклучувањето на жените во градењето на мирот.	**Генералниот секретар на ОН мора:** • да осигура дека на сексуалното насилство ќе се обрне внимание при разрешување на конфликтите како и при **напорите** за обнова по конфликти. • во дијалог со спротивставените страни во вооружени конфликти да го изнесе прашањето за сексуално насилство. • да осигура дека **жените се застапени** во институциите за градење на мирот. • да осигура дека на сексуалното насилство се обраќа внимание при процесите на **демобилизација, разоружување и реинтеграција** кои се поддржани од ОН како и при реформите на секторите за правда и безбедност. **Страните во вооружен конфликт мораат:** • **да го запрат сексуалното насилство**, да спроведат командна одговорност и да ги заштитат цивилите од сексуално насилство вклучувајќи овде ригорозна контрола на осомничените извршители на злосторства во вооружените сили и евакуација на цивилите кои се во ризик. • категорично да забранат **амнестија** за воени злосторства каде е извршено сексуално насилство. **Државите мораат:** • **да ја изградат свеста** за сексуалното насилство и да преземат чекори за негово спречување вклучувајќи го како мерка и назначувањето на жени во составот на мировните сили. • да обезбедат **обука** на воените трупи за спречување на сексуалното насилство. • да применуваат политика на **нула толеранција** за чинови на сексуална експлоатација и злоупотреба извршени од страна на мировници на ОН. • да развијат мерки за унапредување на **заштитата и помошта,** особено во однос на системите за правосудство и здравство. **Советот за безбедност мора:** • да го насочи своето внимание кон **корените на причините за сексуалното насилство** за да се разоткријат митовите за неизбежноста и неможноста да се спречи сексуалното насилство во војна. • доколку тоа е релевантно да го вклучат сексуалното насилство како критериум во посебните режими на **санкции** за државите. **Комисијата за одржување на мирот мора:** • да советува за начините на кои треба да се решава сексуалното насилство.	**Генералниот секретар на ОН мора:** • да назначи Специјален претставник на Генералниот секретар за реагирање на ОН на сексуално насилство во конфликти **(СПГС-СНК).** • **да назначи советници за заштита на жените** при мировните мисии на ОН во случаи на високи нивоа на сексуално насилство. • **да основа тим од правосудни експерти за брзо реагирање.** • да осигура дека при **мировните разговори** внимание се осврнува на сексуалното насилство. • **да назначи повеќе жени како медијатори.** • да предложи начини на кои Советот за безбедност може да го подобри следењето и известувањето за сексуално насилство во вооружени конфликти. • да постигне подобрување во **податоците** за насоките и шаблоните на извршување сексуалното насилство. • до Советот за безбедност да достави детали за **спротивставените страни во вооружени конфликти** за кои има основано сомнение дека постои шаблон на извршени силувања. **Акција на ОН против сексуално насилство во вооружени конфликти (мрежа составена од 13 тела) мора:** • да изгради доследност во реагирањето на ОН. **Државите мораат:** • **да ги унапредат националните правни рамки** и правосудни системи за да се спречи неказнивоста. • да ги унапредат **услугите за поддршка на лицата кои преживеале сексуално насилство.** • да осигурат дека **традиционалните водачи** ќе ја спречат стигматизацијата на жртвите. • да обезбедат поддршка за опсежни национални / ОН стратегии **за да се запре сексуалното насилство.** **Советот за безбедност мора:** • да го изнесе проблемот на сексуално насилство при назначување на критериумите за комитетите за санкции.	**Генералниот секретар на ОН мора:** • во Анекс на годишните извештаи да наведе список од страните вклучени во вооружени конфликти за кои постои сомневање дека извршиле или се одговорни за шаблони на извршување сексуално насилство во ситуации на агендата на Советот. • да воспостави **постапки за следење, анализа и известување** за сексуално насилство во вооружени конфликти. • да поднесе **годишни** извештаи вклучувајќи овде стратешки и координиран план за навремено и етичко собирање на информации. **СПГС-СНК мора:** • да обезбеди информирања за Советот. • да ги информира **Комитетите за санкции и групите на експерти.** **Државите мораат:** • да воспостават **дијалог** со страните вклучени во вооружени конфликти за да се обезбедат / следат преземените обврски за заштита • за целокупниот полициски и воен персонал кој е ангажиран во мировни операции да обезбеди **соодветна обука** за сексуално и родово насилство, сексуална експлоатација и злоупотреба. • да ангажира поголем број на **жени како дел од полициските и воените сили** во мировните операции. **Спротивставените страни во вооружен конфликт мораат:** • да спроведат конкретни и временски определени **обврски за борба со сексуалното насилство,** кои, меѓу другото, треба да вклучат издавање на јасни наредби преку синџирот на команда за забрана за сексуално насилство, за забрана на сексуално насилство во Кодексот на однесување, воените прирачници или еквивалентни документи, и навремени истражувања за наводните злоупотреби со цел престапниците да одговараат за своите дела. **Советот за безбедност мора:** • да обезбеди систематско земање во предвид на сексуалното насилство при одобрувања и продолжувања на мандати. • да има предвид **користење на санкции** против страните вмешани во вооружени конфликти.
ФОКУСНИ ТОЧКИ / ЛИДЕРСТВО ВО РАМКИ НА ОН				
UN Women се предводници во обезбедување на координација и доследност при вклучувањето на жените и девојките во програмирањето во однос на мирот и безбедноста (Изјава на Претседателот S/PRST/2010/22).	Извештајот на ГС од 2010 г. за **Учеството на жените во градење на мирот** (S/2010/466) образложува план во 7 точки за родово одговорно градење на мирот. Ко-координатори се **Канцеларијата за поддршка на градењето на мирот и UN Women.**	Единицата за најдобри практики при **Одделението за мировни операции** го подготви извештајот 1820 + 1 во 2009 г. **Акција на ОН против сексуално насилство во конфликти** (мрежа составена од 13 тела) ја поддржува координацијата.	**СПГС** треба да ја гради доследноста и координацијата во реагирањето на ОН во однос на сексуални насилства во вооружени конфликти. Со цел да се постигне координација СПГС е поврзан со **Акција на ОН против сексуално насилство во конфликти.**	Канцеларија на **СПГС за сексуално насилство во конфликти,** со поддршка на **Акција на ОН против сексуално насилство во конфликти.**
МЕХАНИЗМИ ЗА СЛЕДЕЊЕ И ИЗВЕСТУВАЊЕ				
Стратешка рамка на ОН за жени, мир и безбедност 2011 - 2020 Неформални ревизии: отворена дебата секој октомври, и неформални состаноци на Советот на истата тема. Периодични известувања на Советот од страна на Генералниот потсекретар, UN Women.	**Глобалните показатели за 1325** се основа врз која се извршува мониторингот. Показателите се преставени во извештајот на ГС до Советот (S/2010/498).	Годишен извештај (но без јасни параметри за следење и известување). Месечно разгледување на темата на **Заштита на цивилите** од страна на експертска група на Советот на Безбедност [информирање од Канцеларијата за разгледување на хуманитарни прашања]	Упатува покана за механизам за следење и известување. Годишен извештај кој треба да обезбеди детали за шаблоните за извршување сексуални насилства и извршителите на злосторства.	Бара од ГС да воспостави **постапки за следење, анализа и известување (MARA)** за сексуално насилство во вооружени конфликти, вклучувајќи силувања во ситуации на вооружен конфликт, пост - конфликтни и останати ситуации кои се предмет на интерес [ОП 8].
МЕХАНИЗАМ ЗА ОТЧЕТНОСТ (последици од повреда на резолуцијата)				
Не постои. Нема упатување кон санкции за престапниците. Провизорен статус во однос на амнестијата – се поттикнуваат страните вклучени во вооружени конфликти да избегнуваат доделување амнестија за воени злосторства извршени врз жените „онаму каде тоа е изводливо“ [ОП 11].	Не постои – но повикува за препораки во 2010 за тоа како Советот ќе ги прими, анализира и делува по однос на информации за 1325 [ОП 18].	Сексуално насилство значајно за посебните **режими на санкции** за државите [ОП 5]. ГС да развие **стратегија за решавање на сексуалното насилство во дијалог** со страните вклучени во вооружен конфликт [ОП 3]. Категорично **исклучување** на кривичните дела - сексуалните насилства од одредбите за амнестија [ОП 4]	Комитетите за **санкции** мора да додадат критериуми кои се однесуваат на чиновите на силување и останати форми на сексуално насилство [ОП 10] Националните и локалните лидери, вклучувајќи ги традиционалните/религиозните власти да се спротивстават на маргинализацијата и стигматизацијата на преживеаните [ОП 15].	Повикува на **временски определени обврски** за да се прекине сексуалното насилство од страните вклучени во вооружените конфликти и вклучување на сексуалното насилство во критериумите кои се земени предвид од страна на комитетите за санкции [ОП 3, 5 и 7]. Извештајот во кој се наведуваат извршителите на злосторствата да биде разгледан во Советот. [ОП 18].
ИЗВОРИ				
www.unwomen.org/1325plus10		**www.stoprapenow.org**		

PHOTO: UN PHOTO / ERICKANALSTEIN

PHOTO: UN PHOTO / RICK BAJORNAS

PHOTO: UN PHOTO / MARTINE PERRET

PHOTO: UN PHOTO / MARCO DORMINO

PHOTO: UN PHOTO / AGNIESZKA MIKULSKA

PHOTO: PERSONAL COLLECTION / ANONYMOUS

PHOTO: UN PHOTO / MARTINE PERRET